

ספר

ליקוטי הגר"א

על סדר אלפא ביתא
כללים ושרשים
ביסודי חכמת האמת

עם פירוש
באר אברהם
מבנו מוהר"א ז"ל

*

ליקוטי תנ"ך להגר"א
כת"י

השלמות נפש החיים
כת"י

לקט אמרים
חמש דרשות

כת"י
ומאמר רי"מ מסלונים
כת"י

מכון הגר"א
שנת תשנ"ט לפ"ק

לקט נפש החיים

לרבינו חיים מוואלאזין זצוקללה"ה

מתוך העתק כת"י עתיק

ומה גם בהראות לך פנים וסימני טהרה באמור לך כי כן צוית לילך בעקבי אבותיך הראשונים וכל הצדיקים הראשונים שהי' קודם שנתנה התורה בדרךם המוב אשר הרבי בה כל ימיהם שכל ענין עבודתם הי' רק לטהר ולהרבה מחשבתם לו ית"ש באיזה מעשה שיהי' ובאיזה אופן ובאיזה זמן שיהי', ולא במעשים ומצות קבועים וסדורים שיהיו חק ולא יעבור, כמו שמצינו שאמר המגיד להב"י על חנוך לנער שהי' חופר מנעלים, ובכל זמנא דמעיל מרמא בסנדלא היה משבח לקוב"ה. עיין במגיד משרים פ' מקץ וכן יעקב אבינו ע"ה שהיה עבודתו לו ית' כל שעת היוותו בבית לכן בענין הצאן והמקלות כי ידוע למתבונן בכתבי הר"י וז"ל גדול נפלאות ענין הצאן והמקלות של יעקב אבינו ע"ה כאשר כן רבים בדורות הללו, מביאים ראיהם מהג"ל, כאשר נפש יודעת זאת בבירור מאשר דברתי והתווכחתי עם כמה מאנשי דעות הג"ל ועמדתי על סוף טעוהם בדרךיהם אשר לא טובים. ה' יסלח להם כי לכולם בשגגה.

שי"ד

פ"ו מהם בשגגת מעשה באמנם שעיקר יסוד הכל בכל עניני עסקי התורה והמצות והעבודה כולה היא רק טהרת המחשבה לכך זה כל האדם שיראה רק לטהר מחשבתו להדיבקה בבוראו ובוה המה אך עסקים כל ימיהם בדביקות וטהרת המחשבה, ודין גרמא ח"ו שאין חוששין להשגיח ולדקדק כלל בענין מעשה מהמצות שיהי' חלק המעשה בשלימות בכל פרטיה ודקדוקי' ואינם שמים זאת על לב כלל ולא עוד אלא שגם וטור בעיניהם לשנות זמן של איזה מצוה או לעבור זמן חפלה אשר קבעו לנו חז"ל מחמת שלא טייד מחשבתו כראוי ושיעשנה שלא במחשבה טהורה אינה נחשבת אצלו למצוה ועבודה כלל וניחא בעיניהם לעשותה אף במגרעת באופני עשייתה ח"ו או אחר שתעבור זמנה ח"ו רק שיחא בטהרת המחשבה ודביקות משיעשנה כראוי ובזמנה בלא דביקות וטהרת המחשבה חו רעה חולה ר"ל מהאי דעתא כי לא ידעו כמה יכשלו ויגליתו יודות מות ח"ו כי כל העובר על דברי חכמים כו' - "וכאשר דברתי והתווכחתי עם רבים מהם ואמרתי להם הלא ענין הדביקות וטהרת המחשבה שלכם שאתם עוסקים בה כל ימיהם תמיד היא המביאכם שאינכם שמים על לב שאתם עוברים כמה דינים מפורשים בש"ס ואינכם משגיחים על התלמוד ופרט המעשה שיהי' המעשה של כל מצוה ועבודה בשלימותה בכל פרטי אופני עשייתה ולעשותה בזמנה אשר קבעו לנו חז"ל והשיבו לי ודאי אין ספק כלל שמי שאינו חושש מלעבור על שום הלכה ודינא דתלמודא ודוחה ח"ו פרט המעשה או משנה זמן איזה מצוה ח"ו כשכיל טהרת המחשבה ודביקות הוא נידון כאפיקורס אמנם עינינו לא ראו זאת שרוב עסקינו בדביקות וטהרת המחשבה תביא מתגרים לדחות

ח"ו פרטי המעשה ולעבור כמה דינים ח"ו ואמרת לך צאו ובדקו בעיון וחיפוש רב לעמוד על כידור הענין לאמיתו המצאו שהאמת כדברי ולאחר יומים או איזה זמן לא כבר שחקרו ע"ו והדו לדברי - ואמרו מצאנו ראינו שכן הוא וודאי כבר שחקרו ע"ו והנה זה הדכם גלוי ומבואר כי אש היא עד אבדון תאכל ח"ו כי היא הורסת כמה יסודות התורה ודו"ל ומבואר לכל משכיל ביש"ר חולק שהעיקר בכל העבודות שנצטוו מפיו יש"ר ית' לעשותם הוא חלק המעשה וטהרת המחשבה אינה אלא מצטרפת למעשה מפיו יש"ר ית' לעיכובא - שהרי ק"ל בענין הקרבת הקרבנות דסתמן כלשמן דמיא וכן ולמצוא ולא לעיכובא - שהרי ק"ל בענין הקרבת הקרבנות דסתמן כלשמן דמיא וכן באוכל את הפסח לשם אכילה גסה אמרו חז"ל נהי דלא עבד מצוה מן המוכתר מצוה מדיא קעבד ואם יחשוב האדם בעת חיוב הקרבת הפסח ועת חיוב אכילתו מחשבה גבוה שנגבוהות וטהרה שבטהרות כוונות נוראות ונפלאות של הפסח יחדל מעשיית הפסח ונכרתה הנפש ההיא "וכן כגון המצות שתיית הד' כוסות - מי ששתה הד' כוסות בלי שום מחשבה וכוונה טהורה אלא להגאט עצמו והשתכר מהם ונתגולל באשפה שבשנין וודאי דקיים מצות הד' כוסות במחשבה טהורה ודביקות עצום ולא שתאם בפועל ממש הרי בכלל עובר על דברי חכמים הרחמן יצילנו.

פ"ח. ולא זו בלבד במצות מעשיות העיקר בהם חלק המעשה כנ"ל, אלא דגם במצות התפילה שנקראת בדר"ל עבודה התלויה בלב אשר למדוהו מכתוב ולעבדו בכל לבכם עכ"ד העיקר שצריך האדם לחרך בשפתיו דווקא כל חיבה ממעטע התפילה כמ"ש חז"ל בפ' אין עומדין אקרא דכתיב בה רק שפתיה נעות כנ"ל הא כיצד. מרחיש בשפתיו וטורח הוא בלתי ספק דלאו לענין לכתחילה ולמצוה בעלמא הוא דאגמרוהו אלא גם לעיכובא אף דיעבד שאם הרהר חיבת התפילה בלב לבד וודאי דלא יצא ידי חובת התפילה כלל - ואם עדיין לא עבר הזמן צריך להתפלל פעם אחרת תחתוך השפתיים בכל חיבה וחיבה ואם עברה זמנה צריך להתפלל שחים תפילות שלאחריה כדון מי שלא התפלל כל עיקר כמו שהעיר על זה המ"א בסימן ק"א ס"ק י"ב בראיות נכוחות אשר הזה עדאי להכריע בצדק דבהרהור לבד לא יצא י"ח התפילה כלל - וגם הוא מבואר למשכיל לפי דבריו בח"א פ"ג איתרון מעלת האדם על המלאכים ועולמות עליונים - אשר כחו יפה שרק לו לבדו ליתן כח ההעלאה וההתקשרות של העולמות כל אחד בחיבורו שעליו בכח מעשיו ודיבורו ומחשבתו והסתכלותו ורעיוניו וכל תנועותיו הטובים הנה אשר אינו בכח יכולת שום מלאך ושרף לעשותו - מחמת שהוא עצם כפ"ע ואין בו הכללות של כל העולמות אמנם האדם מחמת שהוא כלול מכל העולמות והמקורות והשרשים והבנות והמלאכים כולם מצד ג' בחינותיו נר"ן שבו אשר הנה כוללים כלל העולמות כידוע הוא המעלה והתקשרות א' בחיבורו וידוע בוודי וכתבי דריו"ל שענין התפילה הוא היקין העולמות והתקשרותם וחתעלות פנימיותם כל בחינת נר"ן שבהם ממטה למעלה - והוא ע"י התדבקות והתקשרות נפש האדם ברוח ורוחו כנשמתו כמו שנתבאר לעיל בדבריו ע"ש והם נקשרים ע"י עקימות ותנועות שפתיים בחיתוך החיבות שהוא בחינת המעשה שבידבור כמ"ש חז"ל עקימת שפתיו הוי מעשה וכפרק כל כתבי אמרו מגין שהריבור כמעשה שנאמר כו', והוא בחינת הנפש שבה כידוע והרבב והקול שהוא הדיבור

ענינו בחי' רוח שבה - וכוונת הלב שהוא הנשמה, וא"כ ודאי דלא מני לצאת ידי חובת ענין חיקון התפילה במחשבה והרהור הלב לבדו כי איך אפשר להקנין להחקשר בבחי' הנשמה אם לא ילך בסדר המדרגות ממטה למעלה שיתקשר הנפש של הדיבור שהוא תנועת השפתים ברוח שהוא ההבל והקול ויתקשרו גם שניהם בנשמה שהוא המחשבה וכוונת הלב וכשהתפלל רק במחשבה לבד לא העלה ולא חיקן כלום אמנם כשהתפלל בקול וחיךך האותיות הרבו לבד בלא צירוף המחשבה אלא אם כי ודאי אינה במדרגתה שלימה וגבוה כראוי ואינה יכולה לעלות לעולם המחשבה עולם הנשמה כיון שחסר ממנה בחי' המחשבה עכ"ל אינה לדיק חר"ש ויצא בה י"ח כי עכ"פ הרי העלה וקשר נפשו ברוחו ועולם הנפש בעולם הרוח - "וכל זה נרמז הוורד פקודי רס"ב, אמרו דאצטריך צלוחא מנו מחשבה ורעותא דלכא וקלא ומלא דשפאן למיעבד שלימו וקשרו ויחודא לעילא כגונא דאיהו לעילא כי לקשרא קשרא כדקא יאות, רוא לחברייא כי - מחשבה ורעותא קלא ומלא אילן ד' מקשרין קשרין לבתר דקשרו קשרין כלא כהדא אתעבידו כלדו רחבא תרא לאשראה עליהו שכינתא כי קלא דאשתמע סליק לקשרא קשרין מתתא לעילא כי עשה"ה ודבין "וכן אמרו שם דרך כלל כפ' במדבר ע"ב דעיקרא דצלוחא תליא בעובא בקדמיותא ולבתר במילולא דפומא דייקא ע"ש סדרן וכן אמרו להדיא גם באר"ל רצ"ד כי כל מה דחשיב בר נש וכל מה דיסתכל בלבו לא עבד מלא עד דאפיק לי' בשפתיו כי ובג"כ כל צלוחא ובעותא בעי לאפקא מילין בשפתיה דאי לא אפיק לון לא צלוחא צלוחא לא בעותא בעותא וכיון דמילין נפקין מתבקעין באורא וסלקין בו' ונצל לון מאן דנטל ואחיד לון לכתרא קדישא בו'.

פ"מ. וגם לפי הטעם שנתבאר לעיל פ' י"ח וי"ט מחלק ב' שהעיקר שצריך האדם לעורר הקול העליון נורא הודיע ע"י קולו דלתתא ג"כ מבואר שעיקר התפילה לעיכובא שיתקן כל חיבה של כל נוסח התפילה בשפתיו דייקא אבל הכוונה לא הצריכו ח"ל לעיכובא רק בברכת אבות לבד אבל בשאר הברכות אין צורך הכוונה בהם רק למצוה לכתחילה ולא לעיכובא, וכן בוויר וחי רמ"ג סוף ע"ב [ר' יוסי ור' חזקיה הוו אולי למחמי לר"ש בקפוטקא אמר רבי חזקיה האי דאמרינן לעולם יסדר בר נש שבתא דמריה ולבתר יצלי צלותיה האין] מאן דליבא טריד ובעי לצלוא צלותיה ואיהו בעקו ולא יכיל לסדרא שבת' [דמריה] כדקא יאות מאי הוא א"ל אע"ג דלא יכיל לכונא לבא ורעותה [סדורא] ושבת' דמריה אמאי גרע אלא יסדר שבת' דמאר' אמאי גרע אלא יסדר שבת' דמאר' אע"ג דלא יכיל לכונא בו' [וצלי צלותיה בו'] ודרך כלל אמרו בוויר קה א' מאן דאמר דלא בעי עכובא ככולא אימליק לא יפקא לון למיעבד קלא בהם תיפח רוחו ורמנה ליצלן די גלוי ומבואר שהעיקר בכל המצוות והעבודות כולם היא המעשה לבד אשר בלחה אי אפשר לצאת י"ח אותה המצוה כלל כי כאשר לא יוכל האדם לעלות במעלות המולם העליונות אם יחסר לו עדיין מדרגותיו התחתונות כן אנחנו בני אדם אשר דידתנו וחיותנו הוא בעולם העשי' חובה עלינו לקיים את המעשה של כל מצוה בכל חובתי' פרי' ודקדוקיה המבוארים ברד"ל בשני התלמודים כאשר הכל מיד ה' עליהם השכיל אשר המה לנו לעינים על כל המעשה שם וכל המרבה לדקדק במעשיו ה"ז משובת.

פ' שער ד' ואף כי ודאי שמחשבת כל איש ישראל הוא העולה למעלה ראש ושוורשה גבוה מעל גבוה בעולמות עליוני עליונים גבוהים ורמים, ואם יצדף האדם גם מוהר המחשבה והכוונה העצומה בעת עשייתו וקיום המצוה וודאי יגיעו מעשיו לפעול חקונים ועליות יותר גדולים בעולמות עליונים כפי שורש אותו האדם ושוורש אותה המצוה אשר אם ה' מקיימה במעשה לכד לא היתה כזאת, אבל לא שהמחשבה היא העיקר אצלנו, כי במחשבה לכד עדיין לא קיים המצוה כלל ואינו פועל שום חיקון בעולמות כלל, ועדיין חיוב המצוה רמז עליו כמקודם, והמחשבה טובה אינה אלא מצטרפת למעשה, לא כן אם קיים במעשה לכד, אף אז לא צדף אליה מדרת המחשבה והכוונה, עכ"ל פעל ועשה חיקון גדול בעולמות עליונים לפי ערכו ויצא י"ח.

ובן אמרו להריא בוהר יתרו צ"ג ריש ע"ב, ואי או ליה עובדא ויכוון ביה זכא איהו ואף על גב דלא מכין ביה זכא איהו דעביד פקודא דמריה, אבל לא אחשיב כמאן דעביד רעותא לשמה ויכוין בה ברעותא [דאסתכלותא ביקרא דמריה כמאן דלא ידע למסכר סברא דהא ברעותא תליא מלה לשמה] [ובעובדא דלתתא לשמה אסתלק עובדא דלעילא ואתחנן כדא יאות כגוונא דא בעובדא דגופא אתחנן עובדא דנפשא בתהוא רעותא דהא קודשא בריך הוא בעי לבא ורעותא דבר נש].

ויכוין ברעותא כ' דלא ידע כ' דהא ברעותא תליא כ', ואפ"ה אי לאו תמן רעותא דלכא ראהו עקרא דכלא על דא צלי דוד ואמר ומעשה ידינו כוננה עלינו וגו', [דהא לית כל בר נש חכים לשואה רעותא ולכא לתקנא כלא ויעביד עובדא דמצוה, על דא צלי צלותא דא ומעשה ידינו כוננה עלינו], מאי כוננה עלינו, כוננה ואתחנן תקונין לעילא כדא יאות עלינו אע"ג דלית אנן ידיע לשואה רעותא אלא עובדא בלחודי, מעשה ידינו כוננה למאן להווא דרגא דאצטרך לאתחנן כ' ע"ש. [כוננהו בתבורא חדא באבהן למיהי מתתקנא בהון בהאי עובדא כדא יאות]. וכן בענין שנתבאר למעלה באמרם ז"ל בענין התפילה לכוון אותה למקומו של עולם ית"ש כפי שנתבאר שם באורך ענין מקומו של עולם ע"ש וכן ענין כוננת אחר דפסוק ראשון דק"ש שנתבאר שם שה' הענין לכוין שהוא ית"ש אחר באחרות והשוואה גמורה בכל העולמות וכל המקומות בלא שום שינוי וחילוק מקום כלל שאין שום עולם ושום מקום חרצין כלל מצדו באחרותו ית"ש שהכל מלא מעצמותו בכיכול ית"ש לכד כמקודם הבריאה מצדו ית"ש הכל הוא רק למצוה ולא לעיכובא. שגם מי שלא ידע בזה כלל כי לא הורגל בזה או שמוחו לא סביל דא, או שלא ידע לעומקא של דבר, או שירא לנפשו שלא יסתכן ח"ו בהריסת כמה יסודי התורה שיכול לבוא מזה ח"ו למי שאין דעתו יפה בזה כראוי כמ"ש לעיל ע"ש אלא שהוא עובד אותו ית' בלי שום ידיעה כלל ומקיים ככל הכתוב בתורת ה' שנכתב ושבע"פ בדרך הפשוט ומאמין ושכון דרך כלל בפסוק ראשון דק"ש שהוא ית"ש הוא אחד גם שאינו יודע כדור הדבר אך הוא ענין אחדותו ית' בהשוואה גמורה מצדו ית', ומכוון חפלתו דרך כלל לו ית' בלי שום חקירה וידיעה כלל, עכ"ל הוא ישראל כשר ויקרא ג"כ עובד ה' - כמ"ש בפירוש בשער א' פ"ט בענין האמונה במציאות הספירות ע"ש כי אין כל

הדברים אמורים אלא למי שדעתו יפה וכ"ש ליראי ה' ותושבי שמו יח' אשר להם כח לעמוד בזה.

פ"א. לזאת חלילה וחלילה לנו עם סגולה לדרות ח"ו שום פרט מפרטי המעשה אף דקדוק א' מדר"ת בשביל מניעת מדרת המחשבה וכ"ש לשנות ומנה ח"ו בשביל מדרת המחשבה כאשר בעיני ראייתו בפלך א' שכ"כ התפשט אצלם זה הענין והורגלו בזה וזמן כביר עד שכמעט נשכח לגמרי מלב רוב אנשיהם הזמן שקבעו וז"ל בדין חפלות המנחה מו' שעות ומחצה לכתחילה ובריעבר עכ"פ קודם צאת הכוכבים ואדרבה גם נקבע בלבם מרוב ההרגל כמו דין והלכה ממש שתפילה המנחה עיקרה אחר צאת הכוכבים בריקע או לנו שכך עלתה בימינו, וכל לב ידוע ע"ז, כי הרי הוא ממש הריסת כל תורתנו הק' לגמרי חלילה שדרי כל המצות שבתורה כולם נוספו יחד תלויים בזמן כגון כי נצטוו מהש"ת בתורה"ק חיוב אכילת מצה בליל ט"ו בניסן עם כל המצות השייכים לה, ובא' בתשרי נצטוו לחקוע בשופר ובט' בו נצטוו לאכול דווקא ומחרתו נאסרה האכילה לגמרי ובט"ו בו נצטוו לישב בסוכה ואם ח"ו יעלה על הדעת שאין לחוש כלל לשנות קביעות וזמן של איזה מצוה א"כ בפסח לא נאכל מצה רק חמץ אלא שנשב בסוכה, ובר"ה הוא המצוה לאכול מצה, ובע"כ שלא לאכול וביה"כ"פ מצוה דוקא לאכול, ובסוכות לחקוע שופר [ו]לא לישב בסוכה, והרי ח"ו כל המצות בטלים ה' יצילנו.

פ"ב. ומהם משגגת אומר מותר באמרם כי כל העיקר של העבודה היא שיהי' רק לשם שמים וגם עין וחטא למצוה יחשב אם הוא לשם שמים לחיזוק איזה ענין ורחמנה ליבא בעי, שגדולה עבירה לשגגה וכתנה רבות ראיית עמהם גם מביאים ראיותם מהאבות וכל הצדיקים הראשונים שעיקר דרך עבודתם לו יח' היתה שהי' כל מעשיהם ודיבורם ומחשבותיהם וכל עניניהם בעולם, הכל כדרכות וטוהרת מחשבותם לשם שמים וכיוצא למעלה לחיזוק והעלאת ויחוד העולמות וכוחות העליונים באוה וזמן ואיזה מעשה שתד' ובאיזה אופן שיהי' כמו יעקב אע"ה בענין צאן לכן והמקלות, ותוך בחפירת מנעלי כנ"ל ואף שאר"ל האבות קיימו כל התורה וכן אמרו מלמד שלמד נח תורה לא שהי' מצוים ועושים והי' להם ההלכה והדין כך אלא כמש"ל באורך שהמה קיימו את התורה מחמת שהשיגו בהשגתם הנוראה וטוהר שכלם תיקוני העולמות והמרכבות וסדר הכוחות העליונים אשר יתקנו ככל מצוה ומצוה אבל ה' ג"כ הרשות נתנה להם לעבור גם במעשים וענינים אחרים לבר המצות וגם אף לעבור על איזה מצוה שלא כתורה כפי שראו והשיגו וזה הענין והמעשה הפרטית הוא נצרך או באותו הזמן לחיזוק העולמות ויענין מזה בס' האמונות' לרש"ט שכ' ג"כ כנ"ל וכן הביא שם כן בשם רבינו חייאל גאון ז"ל רק שמקצת מאוד בענין כדרכם בקודש של כל הראשונים ז"ל שהעלימו והסתירו מאוד ולא גילו אלא ברמז וכך ה' יפה להם לפי צורך שהי' בתיקון, אמנם לא כן בחירות הללו אשר עת לעשות לה' כן הן רבים עתה אשר יתחזקו על הדרך לא טוב ופרץ מרובה - ה' יסלח להם כי לכולם בשגגה ולזאת ההכרח והחוב על כל יודע קצת מדרך האמת דרך התורה"ק להודיע ולפרסם בתוך קהל ועדה איזה דרך ישכון אור התורה"ק אשר בזה בחר ה' והאנשים הג'ל

מביאים ראיותם מהם ואחת תחזה אם עיני שכל קץ אשר כל השתות שלהם ידרסון ואין להם על מה שיסמכו אף לא משענת קנה רצון ואוי להם לכריות שרואות ואינו יודעות מה רואות כי האמת הברור כמו שנתבאר לעיל בח"א בסופו שהעבודה ע"ז הדרך לא היתה מהגות, אלא קודם מתן תורה אבל מעת שבא משה והורידה לארץ לא בשמים היא ואף אם יאספו כל הנביאים והכמי הדורות אינם רשאים לחדש ח"ו שום דבר קטן או גדול נגד תורת משה ע"ה לא להוסיף ולא לגרוע כאשר הרחבנו שם הריבוי בזה בע"ה במעשים וראיות וקישיות חזקות, והתווכחתי עם כמה מהם, והם עונים, שהכל לשם שמים וגדולה עבירה לשמה ואמרת לא, א"כ לפי דעתך תיהי רשאי למסור... [א"א] לשר העיר שהי' רוק ויתן קץ בעבודה רב תבואות שתוכל לחלקם למחית כל עניי העיר שהי' או שנת יוקר גדול מאוד וכמעט נפוחי כפנא ר"ל כי הלוא ר"ל אמרו שגדולה עבירה לשמה שענין יעל עם מ'סרה דומה לנידון זה, ותשובתו כי בודאי הי' עושה כן אם הי' יודע שכן הי', וכבר הוכחנו ובארנו בע"ה לעיל בח"א פרק ח' שם מענין חזקיהו עם ישעיהו שאסור לנו לשנות ח"ו משום ארת מהנה ממצוות ה', אף אם תיהי כוונתו לשם שמים, מחשש דלא ליפוק מיני' תרובא באיזה ענין ואף גם בשב ואל תעשה עכ"ז אין הדבר מסור ביד האדם שיהי רשאי להמנע ממנה ח"ו כי טעמי מצוות לא נתגלו ועי"ש באורך.

פ"ג. וגם יכאים זה הבורות שקבעו בלכם שבעבור זה אינם חוששים לסור ולהמנע מאיזה עון ורמא אשר יבוא להם אא"כ יכולים להמנע ולפרוש ממנה מחמת יראה עילאה פנימית והבושה ממנו יח', אף אם יבול או בנקל לפרוש הימנה מחמת הבושה מהבריות אינו חושש לזה שבעבור זה יפרוש הימנה, ולא עוד אלא כי יחשב בעיניו גם לחמא ועון לפרוש מעבירה מחמת בושה מבני אדם, אלא אורבה שכשהוא רואה שיצרו מתגבר עליו

* וז"ל בכתר ראש לה"א שערשאם (תלמיד הגר"ה מוואלווין) אות קלב, עבירה לשמה, אמר רבינו שלא הותר מזמן מתן תורה כלום, "להידועים" אמר שהכל בכלל עבירה לשמה, ואמר אם כך למה כל התורה ... סכל תורה ומצוות ודרי"ל, ושלא על דעת היצר ומצינו במדרש שתנך הי' תופר נמולים ובכל תפירה כוון יתורים ופעל למעלה שעל דרך זה היה כל מעשה האבות אף הגשמיים, ע"ד בכל דרכיך דעוהו וכל זה קודם מ"ת או לבן נח גם בזמן הזה הרשות נתונה לו לעבוד להבורא ית"ש בכל מה שירצה, אך לשמו ית' וזולתו ד' מצוות, אבל לנו בני ישראל נתנה התורה גדר וגבול, וכל המעשה נכלל בציווי ואזהרה, בציווי ניוחד כוונתו להבורא יתברך שמו, וגדר החסידות לדקדק בהן עד קצה האחרון ולפרוש מאחד משבעים משערי האיסור, וליזהר בכל דקדוקי סופרים ואזהרות שאסור לנו מיום מתן תורה אשר צוה ה' והלאה, ואם לקח יעקב ב' אותיות ועמרם נשא דודתו זה הי' קודם מתן תורה, אבל מות שקיבל משה התורה מסיני לא תתחלף ולא תסור ח"ו אף ששייג כי כן ראו לו לפי תקון נשמתו באיזו עבודה, וקרי"ה אנו שהשגחתו הכל הבל והשקפתו גי"כ הבל, ומה שאחז"ל גדולה עבירה לשמה זהו כמו שכאורו גבי יעל אשת חבר הקניז כו', נמצא בכתבי האר"י ד"ל שויהיה לגבול, ועוד שכוונתו הי' להציל כלל ישראל וחלילה לדמות לזה שאר דברים כפי סברתו ואין דומה כו' עכ"ל ובהקד' לבי הגר"א לזוהר וילנא תקי"ע כתב בשינוי לשון קצת.

עך שאינו יכול לפרוש הימנו מיראתו ממנו ית', אז טוב לו אף שיעבור ח"ו ויעשה עצמו
 רשע שעה אחת ח"ו ר"ל, משפירוש הימנו מחמת הבושה מהבריות, כאשר כן עיני ראיתי
 לאחר מאנשי הדעת הזאת שרצה לעבור על דין מפורש בש"ס ואמרתי לו הוא דינא
 התלמודא מפורש ופירש הימנה בואת הפעם ואחר זמן לא כביר ראיתי עוד שונה באולתו
 ורצה לעבור עוד אותו הדין הג"ל וחזרתי ואמרתי לו הלוא כבר הודעתך שהוא דינא
 התלמודא מפורש, השיב לי אחת, אני יודע שהוא דין מפורש בש"ס אבל מה אעשה
 שאין בכוחי עתה לפרוש הימנו מחמת היראה או הבושה ממנו ית', ושפירוש הימנה רק
 מחמת הבושה ממך לבד, זאת איני רוצה בשום אופן ומוטב גם לעבור עליו עתה הפעם
 משפירוש הימנה מחמת הבושה ממך, אז הוכחתי על פניו והשכתי לו בראיות מפורש'
 מהש"ס מעובדא דרב עמרם חסידא שליחי קידושין ואין ספק שיקרא בתלמוד המקודש
 בשם חסיד ומי לנו חסיד כמותו בדורות הללו, ומימי חתימת התלמוד לא היה דוגמתו
 עכ"ז כאשר נורמן לידו דבר עבירה [פתאום] רצה להלחם בתחבולות נגד יצרו להינצל
 מרשתו אף מחמת הבושה מהבריות כמבואר שם רק שלא לעבור ח"ו על מצות בוראו
 ית', ונראה שמוה רמקם קבעוה להאי עובדא בש"ס ללמוד ולהורות לנו דרכי ה' הישרים
 אך להנצל מרשת היצר ותחבולות מלחמת מצוה באיזה אופן שיוכל אף גם מהבושה
 מהבריות לבד, רק שלא יעבור ח"ו על אחת מהנה ממצות ה' ית"ש.